

**PREZES
URZĘDU OCHRONY
KONKURENCJI I KONSUMENTÓW**

DDI-1-411/66/804/02/ES

Warszawa, 2002-11-12

DECYZJA Nr DDI - 100/02

Na podstawie art. 17 w związku z art. 12 ust. 2 pkt 2 *ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o ochronie konkurencji i konsumentów* (Dz. U. N-r 122, poz. 1319 z późn. zm.), Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów **wyraża zgodę** na dokonanie koncentracji, polegającej na przejęciu przez Spółkę Pfizer Inc. z siedzibą w Nowym Jorku w USA kontroli nad Spółką Pharmacia Corporation z siedzibą w Peapack, New Jersey, w USA., w wskutek czego nastąpi przejęcie pośredniej kontroli nad spółką Pharmacia Polska Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie.

UZASADNIENIE

W dniu 28 października 2002 r. do Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów wpłynęło zgłoszenie zamiaru koncentracji, polegającej na przejęciu przez Spółkę Pfizer Inc. z siedzibą w Nowym Jorku w USA kontroli nad Spółką Pharmacia Corporation z siedzibą w Peapack, New Jersey, w USA. W związku z tym, iż:

- spełnione zostały niezbędne przesłanki uzasadniające zgłoszenie niniejszej koncentracji, bowiem łączny obrót przedsiębiorców uczestniczących w koncentracji w roku obrotowym poprzedzającym rok zgłoszenia przekroczył 50 mln euro, tj. wielkość określoną w art. 12 ust. 1 *ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o ochronie konkurencji i konsumentów* (Dz. U. Nr 122, poz. 1319 z późn. zm.), zwanej dalej ustawą antymonopolową,
- przejęcie kontroli nad innym przedsiębiorcą jest jedną z form koncentracji, określoną w art. 12 ust. 2 pkt 2 ww. ustawy,
- w przedmiotowej sprawie nie występuje żadna okoliczność z katalogu przesłanek egzoneracyjnych, wymienionych w art. 13 ustawy antymonopolowej, powodująca odstępstwo od konieczności zgłoszenia koncentracji,

Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, zwany dalej organem antymonopolowym, wszczął postępowanie w przedmiotowej sprawie, o czym powiadomił stronę pismem z dnia 5 listopada 2002 r.

Zgłoszenie zostało wystosowane do Urzędu w dniu 28 października 2002 r. Umowa w sprawie przedmiotowej transakcji została podpisana przez zarządy Pfizer i Pharmacia w

dniu 13 lipca 2002 r. Transakcja zawarta jest pod warunkiem zatwierdzenia jej przez walne zgromadzenia akcjonariuszy obu ww. spółek, których termin przewidziano na początek grudnia 2002 r. Niezbędne uchwały akcjonariuszy obu Spółek w przedmiocie zgłaszanej koncentracji, stanowiącej czynność, o której mowa w art. 94 ust. 4 ustawy antymonopolowej, nie zostały podjęte, zatem zachowany został 7-dniowy termin na zgłoszenie zamiaru koncentracji.

W trakcie postępowania Prezes Urzędu ustalił, co następuje:

Opis transakcji

Przedmiotowa transakcja ma charakter eksterytorialny, ponieważ dokonuje się między spółkami, z których żadna nie ma siedziby w Polsce. Jednak ze względu na fakt, iż zarówno grupa Pfizer Inc., jak i Pharmacia Corporation, prowadzą za pośrednictwem spółek zależnych działalność na rynku polskim, znajduje zastosowanie art. 1 ust. 2 ustawy antymonopolowej, stanowiący, iż każda transakcja wywierająca lub mogąca wywrzeć wpływ na rynek polski podlega zgłoszeniu organowi antymonopolowemu.

W dniu 13 lipca 2002 roku zarządy Pfizer i Pharmacii podpisały Umowę i Plan Łączenia, na podstawie której Pilsner Acquisition Sub Corporation, spółka w 100% zależna od Pfizer Inc., utworzona specjalnie w tym celu, ma zostać wchłonięta przez Pharmacię. W wyniku połączenia Pharmacii i Pilsner Acquisition Sub Corporation, Pfizer przejmie kontrolę nad Pharmacią i wszystkimi spółkami należącymi do grupy kapitałowej Pharmacia.

Przyczyny transakcji

W ostatnich latach zaostrza się konkurencja ze strony leków odtwórczych (generycznych) w miarę jak wygasają patenty na leki oryginalne (innowacyjne) oraz w wyniku działań organów władz, które promują leki generyczne i zastępowanie nimi leków oryginalnych. Jednocześnie konsumenci i służba zdrowia wyrażają zapotrzebowanie na leki o jak najlepszej jakości i w przystępnej cenie. Z uwagi na coraz większe obciążenia służby zdrowia, wynikające ze starzenia się społeczeństwa oraz ograniczeń budżetowych, cena staje się coraz istotniejszym czynnikiem przy przepisywaniu leków. W wielu krajach europejskich a także poza Europą, organy rządowe wprowadzają ustawowe regulacje preferujące tańsze alternatywne leki zamiast leków przepisanych na receptę oraz stosują mechanizmy kontroli cen, które mają na celu ich znaczne obniżenie.

Pfizer szuka możliwości, które pozwoliłyby mu rozszerzyć działalność na nowe kategorie lekarstw, zmniejszyć uzależnienie od swych najbardziej popularnych leków oraz

ryzyko związane z wygasaniem patentów na te lekarstwa¹. Pfizer i Pharmacia prowadzą wspólną promocję leku na artretyzm oraz jego odmiany drugiej generacji. Planowana transakcja jest wynikiem 4-letniej owocnej współpracy przy tej promocji. W opinii Pfizer, działalność Pharmacii dobrze pasuje do działalności Pfizer, pod względem strategicznym, finansowym, biznesowym i kulturowym. Działalność obydwóch spółek ma charakter uzupełniający się. Główne produkty farmaceutyczne Pharmacii obejmują: Celebrex/Bextra (artretyzm), Xalatan (jaskra), Detrol (nadczynność pęcherza), Camptosar (rak okrężnicy i odbytu), Genotropin (niedobór hormonu wzrostu), Medrol (chroniczne stany zapalne u pacjentów w szpitalach) oraz Mirapex i Cabaser (oba leki na chorobę Parkinsona). Spośród leków Pfizer, najlepiej sprzedają się: Lipitor (podwyższony poziom cholesterolu), Norvasc (nadciśnienie), Zoloft (depresja/zespół natręctw myślowych i czynności przymusowych/panika/stres pourazowy), Neurontin (epilepsja), Viagra (zaburzenia erekcji), Zithromax (antybiotyk), Diflucan (grzybice) i Zyrtec (alergie).

Transakcja umożliwi Pfizer natychmiastowy dostęp do produktów i wyników badań z zakresu onkologii, okulistyki i zaburzeń hormonalnych, tj. dziedzin, w których Pfizer działa obecnie w bardzo ograniczonym zakresie. Ponadto Pfizer uzyska pełne prawa do Celebrex'u, popularnego leku na artretyzm, którego promocję prowadzi wspólnie z Pharmacią. Pozwoli to na lepsze wykorzystanie możliwości tego leku i stawianie czoła problemom związanym z nim oraz z jego odmianą drugiej generacji - Bextra.

W wyniku transakcji łączny udział Pfizer, w skali światowej, na rynku leków na receptę zwiększy się z około *(tajemnica przedsiębiorstwa)* % do *(tajemnica przedsiębiorstwa)* %, a na rynku produktów ochrony zwierząt – z *(tajemnica przedsiębiorstwa)* % do *(tajemnica przedsiębiorstwa)* %.

Uczestnicy koncentracji

1. Pfizer Inc. z siedzibą w Nowym Jorku, USA,
2. Pharmacia Corporation z siedzibą w Peapack, New Jersey, USA.

Pfizer Inc. zwana dalej Pfizer, jest spółką notowaną na nowojorskiej Giełdzie Papierów Wartościowych. Pfizer jest firmą farmaceutyczną o globalnym zasięgu prowadzącą działalność przede wszystkim w zakresie badań, produkcji, marketingu i sprzedaży innowacyjnych leków dla ludzi i zwierząt, w szczególności:

- leków na receptę stosowanych w leczeniu schorzeń sercowo-naczyniowych, chorób zakaźnych, zaburzeń ośrodkowego układu nerwowego, cukrzycy, zaburzeń erekcji, alergii, artretyzmu i innych chorób,

¹ W 2001 r. prawie jedną trzecią łącznych przychodów Pfizer stanowiły przychody ze sprzedaży *(tajemnica przedsiębiorstwa)*.

- produktów ochrony zdrowia dostępnych bez recepty (OTC) stosowanych w leczeniu różnych dolegliwości, w tym środków przeciwbólowych, okulistycznych, dermatologicznych, na przeziębienie, nadkwasotę i bezsenność,
- leków i szczepionek przeciw pasożytniczych, przeciwwirusowych i przeciwzapalnych dla zwierząt gospodarskich i domowych oraz produktów pielęgnacyjnych dla zwierząt domowych,
- wyrobów cukierniczych, w tym gumy do żucia, gumy balonowej, odświeżających pastylek miętowych i cukierków na kaszel, których produkcja, marketing lub sprzedaż mają miejsce na całym świecie, cukierków i pastylek miętowych o szczególnych właściwościach (np. Halls, Halls Vita C).

W Polsce działają obecnie 2 spółki należące do grupy kapitałowej Pfizer:

1. Pfizer Polska Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie (dystrybucja i sprzedaż środków farmaceutycznych i produktów ochrony zdrowia ludzi, jak również preparatów służących ochronie zwierząt),
2. Wilkinson Sword Sp. z o.o. z siedzibą w Tarnowskich Górach (dystrybucja i sprzedaż towarów pielęgnacyjnych takich jak maszynki do golenia, pianki do golenia itp.).

Pharmacia Corporation, zwana dalej Pharmacia, jest również spółką notowaną na Nowojorskiej Giełdzie Papierów Wartościowych. Spółka prowadzi działalność o zasięgu globalnym, przede wszystkim w zakresie badań, produkcji, marketingu i sprzedaży następujących produktów:

- preparaty farmaceutyczne na receptę stosowane w leczeniu artretyzmu, nadciśnienia tętniczego, choroby Parkinsona, w onkologii, okulistyce i endokrynologii,
- produkty ochrony zdrowia dostępne bez recepty (OTC) stosowane przy rzucaniu palenia, wypadaniu włosów oraz witaminy, spraye do nosa, preparaty przeciwwirusowe,
- środki ochrony zwierząt, tj. produkty farmakologiczne i dodatki do karmy dla zwierząt gospodarskich i domowych,
- sektory specjalistyczne: w tym preparaty diagnostyczne, jak np. kompletne systemy do badania krwi (Pharmacia Diagnostic), specjalistyczne substancje farmaceutyczne i ich produkcja na zamówienie (Pharmacia CentreSource²) oraz działalność biofarmaceutyczna (SUGEN).

² Pharmacia CentreSource obejmuje sprzedaż specjalistycznych substancji farmaceutycznych (tzn. substancji czynnych i związków pośrednich wykorzystywanych do wytwarzania substancji czynnych), jak również ich produkcję na zamówienie osób trzecich przez spółkę Heumann - spółkę zależną Pharmacii. Obecność PCS na

W Polsce obecna jest tylko jedna spółka należąca do grupy kapitałowej Pharmacia, tj. Pharmacia Polska Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie, działająca na rynku dystrybucji i sprzedaży środków farmaceutycznych i produktów ochrony zdrowia ludzi, jak również preparatów służących ochronie zwierząt.

Żaden z przedsiębiorców uczestniczących w koncentracji nie posiada zakładów produkcyjnych w Polsce.

Rynek, na który koncentracja wywiera wpływ

W myśl art. 4 pkt 8 ustawy antymonopolowej, przez rynek właściwy rozumie się rynek towarów, które ze względu na ich przeznaczenie, cenę oraz właściwości, w tym jakość, są uznawane przez ich nabywców za substytuty oraz są oferowane na obszarze na którym, ze względu na ich rodzaj i właściwości, istnienie barier dostępu do rynku, preferencje konsumentów, znaczące różnice cen i koszty transportu, panują zbliżone warunki konkurencji. A zatem rynek ten wyznaczają zasadniczo dwa elementy: towar (*rynek produktowy*) i terytorium (*rynek geograficzny*).

W niniejszej sprawie rynkiem właściwym od strony **produktowej** jest rynek środków farmaceutycznych dla ludzi i preparatów służących ochronie zwierząt, bowiem obaj uczestnicy koncentracji prowadzą działalność na tym rynku.

Za rynek właściwy w ujęciu **geograficznym** należy uznać rynek krajowy, bowiem przedmiotową koncentrację, ze względu na jej eksterytorialny charakter, należy oceniać przez pryzmat „zasady skutku” określonej w art. 1 ust. 2 ustawy antymonopolowej, tj. w kontekście określonych zmian, jakie może ona wywołać na rynkach, na których uczestnicy koncentracji prowadzą działalność w Polsce.

Jednocześnie, taki sposób definiowania rynków geograficznych produktów farmaceutycznych jest zgodny z podejściem Komisji Europejskiej, która mimo tendencji do ujednolicenia rynku na poziomie Unii Europejskiej, definiuje wspomniane rynki jako rynki krajowe, uwzględniając jednakże wpływ, jaki wywiera na spółki farmaceutyczne działające w danym kraju działalność spółek farmaceutycznych z krajów sąsiednich oraz import równoległy.

polskim rynku nie jest istotna, w roku 2001 sprzedaż PCS w Polsce wyniosła około (*tajemnica przedsiębiorstwa*) USD.

Uczestnicy koncentracji na rynku właściwym, na który koncentracja wywiera wpływ w układzie horyzontalnym

Zgodnie z definicją zawartą w załączniku do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 3 kwietnia 2002 r. w sprawie zgłoszenia zamiaru koncentracji przedsiębiorców (Dz. U. Nr 37, poz. 334) rynkiem właściwym, na który koncentracja wywiera wpływ w układzie horyzontalnym (poziomym), jest każdy rynek produktowy, na którym zaangażowani są co najmniej dwaj przedsiębiorcy uczestniczący w koncentracji (rynki wspólne) i gdzie koncentracja prowadzi do uzyskania łącznego udziału w rynku geograficznym w wysokości większej niż 20 %,

Jak ustalił organ antymonopolowy działalność uczestników przedmiotowej koncentracji w Polsce pokrywa się na rynku niektórych środków farmaceutycznych dla ludzi i potencjalnie może się pokrywać na rynku niektórych preparatów służących ochronie zwierząt.

Zasięg sprzedaży środków farmaceutycznych dla ludzi sprzedawanych przez przedsiębiorców uczestniczących w koncentracji w 2001 roku pokrywał się tylko w odniesieniu do siedmiu kategorii leków, w następujących grupach terapeutycznych:

- doustne preparaty przeciwcukrzycowe,
- zwykłe leki przeciwnadciśnieniowe,
- środki obniżające poziom cholesterolu i trójglicerydów,
- preparaty rzęsistkobójcze,
- leki urologiczne,
- preparaty przeciwartretyczne (nie sterydowych),
- leki przeciwdepresyjne.

Wśród ww. grup terapeutycznych łączna sprzedaż przedsiębiorców uczestniczących w koncentracji przekracza próg 20% udziału w rynku krajowym tylko w jednej z ww. kategorii produktów, tj. w kategorii leków urologicznych w klasie tzw. wszelkich pozostałych preparatów urologicznych. Wspomniana klasa innych preparatów urologicznych obejmuje preparaty stosowane w leczeniu impotencji u mężczyzn. W tej kategorii Pfizer produkuje Viagrę a Pharmacia - Caverject, który jest produktem starszym i diametralnie różnym od Viagry i innych nowoczesnych preparatów stosowanych przy tego rodzaju zaburzeniach.

Wszystkie najnowsze preparaty wprowadzane na rynek są preparatami konkurencyjnymi jedynie w stosunku do Viagry. Obecny udział Viagry na rynku polskim wynosi ***(tajemnica przedsiębiorstwa)*** %, natomiast udział Caverject ***(tajemnica***

przedsiębiorstwa) %. Oczekuje się, że w przypadku Viagry udział ten będzie jednak spadać, w miarę wprowadzania na rynek nowych produktów. W czerwcu 2001 r. firma Abbott Laboratories wprowadziła na rynek preparat pod nazwą Uprima. Firmy Lilly i ICOS opracowały wspólnie preparat Cialis, który w dniu 25 lipca 2002 r. uzyskał pozytywną opinię i rekomendację dla rejestracji w Unii Europejskiej. Firma Bayer opracowała vardenafil, znany również pod nazwą handlową Levitra, który ma być promowany wspólnie z firmą GlaxoSmithKline. Oba preparaty są obecnie badane przez Amerykański Urząd ds. Żywności i Leków. Przewiduje się, że ich wprowadzenie na rynek w USA nastąpi w 2003 r. W grudniu 2001 r. firma Bayer złożyła w Europejskiej Agencji ds. Badania Preparatów Medycznych wniosek o dopuszczenie preparatu vardenafil do obrotu, co powinno nastąpić w pierwszym lub drugim kwartale 2003 r.

Przedmiotowa transakcja nie wpłynie zatem na pozycję firmy Pfizer w odniesieniu do tych produktów, ponieważ preparaty Viagra i Caverject nie są preparatami bezpośrednio konkurującymi ze sobą, biorąc pod uwagę chociażby ich diametralnie różny sposób podawania. W związku z powyższym, zgłaszana transakcja nie będzie mieć wpływu na podstawową strukturę tego segmentu rynku leków dla ludzi w Polsce.

W przypadku preparatów służących ochronie zwierząt jedynym obszarem, na którym działalność stron może się potencjalnie pokrywać, jest rynek leków weterynaryjnych, w szczególności rynek antybiotyków.

Rynek antybiotyków obejmuje wiele produktów, które różnią się głównie sposobem podania oraz ich aktywnymi składnikami.

Pfizer i Pharmacia prowadzą w Polsce sprzedaż antybiotyków należących do różnych klas. Pharmacia prowadzi działalność w segmencie:

- antybiotyków w zastrzykach na bazie cefalosporyny;
- antybiotyków w zastrzykach na bazie makrolidów;
- doustnych antybiotyków na bazie makrolidów dla zwierząt domowych;
- domiejskowych antybiotyków na bazie aminoglikozydów, stosowanych w leczeniu zapalenia sutka u krów w okresie laktacji;
- domiejskowych antybiotyków na bazie makrolidów, stosowanych w leczeniu zapalenia sutka u krów w okresie laktacji;
- domiejskowych antybiotyków na bazie aminoglikozydów, stosowanych w leczeniu zapalenia sutka u krów poza okresem laktacji.

W odróżnieniu od firmy Pharmacia, Pfizer prowadzi działalność w zakresie następujących produktów:

- antybiotyków w zastrzykach na bazie tetracykliny;

- antybiotyków w zastrzykach na bazie penicyliny;
- doustnych antybiotyków na bazie penicyliny dla zwierząt domowych;
- domiejskowych antybiotyków na bazie cefalosporyny, stosowanych w leczeniu zapalenia sutka u krów w okresie laktacji;
- domiejskowych antybiotyków na bazie penicyliny, stosowanych w leczeniu zapalenia sutka u krów w okresie laktacji;
- domiejskowych antybiotyków na bazie penicyliny, stosowanych w leczeniu zapalenia sutka u krów poza okresem laktacji,
- domiejskowych antybiotyków na bazie tetracykliny, stosowanych w leczeniu endometriozy.

Działalność przedsiębiorców uczestniczących w koncentracji w Polsce w dziedzinie sprzedaży antybiotyków nie pokrywa się bezpośrednio w aspekcie horyzontalnym, ponieważ produkty przedsiębiorców uczestniczących w koncentracji nie należą do antybiotyków tej samej klasy. Poza tym, sprzedaż produktów tego typu w Polsce jest ograniczona, bowiem w 2001 r. nie przekroczyła (*tajemnica przedsiębiorstwa*) % ogólnej wartości sprzedaży zrealizowanej przez poszczególnych uczestników transakcji w Polsce. W związku z powyższym należy stwierdzić, iż transakcja nie wywiera wpływu na ten rynek w układzie horyzontalnym.

Poza antybiotykami, pozostałe produkty firmy Pharmacia, dostępne w Polsce, obejmują tylko mieszkankę leczniczą dla świń oraz naturalne prostaglandyny do leczenia endokrynologicznego.

Pfizer prowadzi również sprzedaż środków pasożyto-bójczych (na pasożyty wewnętrzne) dla zwierząt domowych; środków pasożyto-bójczych (na pasożyty zewnętrzne) oraz szczepionek dla bydła, szczepionek dla psów; szczepionek dla świń; szczepionek dla kotów.

Żadne z produktów spółki Pfizer i spółki Pharmacia wymienionych powyżej nie są względem siebie konkurencyjne, gdyż mają inne wskazania lecznicze, zatem również nie wywierają wpływu na rynek właściwy w układzie horyzontalnym.

Uczestnicy koncentracji na rynku właściwym, na który koncentracja wywiera wpływ w układzie wertykalnym

Rynkiem właściwym, na który koncentracja wywiera wpływ w układzie wertykalnym (pionowym), jest każdy rynek produktowy, jeżeli równocześnie:

- działa na nim co najmniej jeden przedsiębiorca uczestniczący w koncentracji,

- jest on równocześnie rynkiem zakupu lub sprzedaży (poprzedni lub następny szczebel obrotu), na którym działa którykolwiek z pozostałych przedsiębiorców uczestniczących w koncentracji,
- indywidualny lub łączny udział w rynku przedsiębiorców uczestniczących w koncentracji na tych rynkach przekracza 30 %, bez względu na to czy aktualnie istnieje powiązanie typu dostawca-odbiorca między tymi przedsiębiorcami,

Pfizer produkuje i sprzedaje kapsułki żelatynowe twarde, które stanowią jedną z form doustnego podawania leku. Inne metody doustnego podawania leków obejmują tabletki, kapsułki żelatynowe miękkie, leki w postaci proszku i płynie, i wszystkie stanowią alternatywę dla kapsułek twardych dla absolutnie wszystkich leków farmaceutycznych podawanych doustnie.

Kapsułki żelatynowe twarde są produktem wytwarzanym z żelatyny zwierzęcej. Są one produkowane przy użyciu znanej technologii oraz bezpośrednio dostępnego sprzętu i surowców (żelatyny zwierzęcej). Patenty i inna technologia związana z prawem własności odgrywają mniejszą rolę w produkcji tych kapsułek.

Wszyscy istotni producenci kapsułek żelatynowych twardych działają na poziomie ogólnoświatowym (np. RP Scherer, Su Hueng i Shionogi Qualicaps). Ponadto, istnieje również wielu konkurentów regionalnych.

Pfizer (działając za pośrednictwem swojego podmiotu zależnego "Capsugel") posiada udział w sprzedaży światowej kapsułek żelatynowych twardych w wysokości około **(tajemnica przedsiębiorstwa)** %. Pozostali wiodący dostawcy (i ich udział w sprzedaży światowej) obejmują firmy: RP Scherer (**(tajemnica przedsiębiorstwa)** %); Su Hueng (**(tajemnica przedsiębiorstwa)** %); i Shionogi Qualicaps (**(tajemnica przedsiębiorstwa)** %)³. Każdy dostawca wytwarza i dostarcza produkty na rynek światowy, w tym także na rynek europejski. Pfizer produkuje kapsułki żelatynowe twarde w Belgii i Francji.

Pharmacia nie wytwarza ani nie dostarcza kapsułek żelatynowych twardych. W 2001 r. Pharmacia zakupiła od Pfizer **(tajemnica przedsiębiorstwa)** kapsułek (o wartości **(tajemnica przedsiębiorstwa)** miliarda USD), co stanowiło **(tajemnica przedsiębiorstwa)** % globalnego zapotrzebowania tej spółki na kapsułki oraz **(tajemnica przedsiębiorstwa)** % ogólnej sprzedaży kapsułek przez Pfizer.

Na rynku polskim Pharmacia nie dokonała żadnego zakupu kapsułek żelatynowych twardych.

³ Informacje dotyczące udziału oparte są na danych szacunkowych na temat światowej sprzedaży twardych kapsułek żelatynowych w 2001 r., która osiągnęła poziom około 236 miliardów kapsułek.

Należy zatem stwierdzić, iż skuteczna konkurencja nie zostanie wykluczona na rynku podażowym w rezultacie zintegrowania o charakterze pionowym spółki Pfizer z jednym z jego odbiorców finalnych. Udział Pharmacii w ogólnym popycie na kapsułki żelatynowe twarde jest bowiem mało istotny (około *(tajemnica przedsiębiorstwa)* %).

Uczestnicy koncentracji na rynku właściwym, na który koncentracja wywiera wpływ w układzie konglomeratowym

Rynkiem właściwym, na który koncentracja wywiera wpływ w układzie konglomeratowym, jest każdy rynek produktowy, na którym między przedsiębiorcami uczestniczącymi w koncentracji nie istnieją żadne powiązania (układy) horyzontalne i wertykalne, ale przynajmniej jeden przedsiębiorca uczestniczący w koncentracji posiada więcej niż 40 % udziału w jakimkolwiek rynku właściwym.

Środki farmaceutyczne dla ludzi

W oparciu o sprzedaż liczoną wg wartości wyróżniono pewną liczbę kategorii środków farmaceutycznych dla ludzi, w których udział w polskim rynku jednego z przedsiębiorców uczestniczących w koncentracji wynosi 40% lub jest nawet większy, podczas gdy drugi z przedsiębiorców jest całkowicie nieobecny. Wspomniane rynki obejmują następujące produkty:

- preparaty zwalczające chorobę Alzheimera firmy Pfizer – *(tajemnica przedsiębiorstwa)* % udziału w rynku polskim,
- preparaty nasercowe C1X firmy Pharmacia – *(tajemnica przedsiębiorstwa)* % udziału w rynku polskim,
- hormony uwalniające gonadotropinę (H1C) firmy Pharmacia – *(tajemnica przedsiębiorstwa)* % udziału w rynku polskim,
- hormony wzrostu (H4C) firmy Pharmacia – *(tajemnica przedsiębiorstwa)* % udziału w rynku polskim,
- antybiotyki cytostatyczne (L1D) firmy Pharmacia – *(tajemnica przedsiębiorstwa)* % udziału w rynku polskim,
- preparaty stosowane przy rzucaniu palenia (N7B) firmy Pharmacia – *(tajemnica przedsiębiorstwa)* % udziału w rynku polskim.

Środki farmaceutyczne dla zwierząt

W przypadku środków farmaceutycznych dla zwierząt Pfizer i Pharmacia wyróżniły grupy produktów, w których mogą posiadać w Polsce, każdy osobno, udział 40% lub większy. Z uwagi na niewielką sprzedaż tych środków na rynku polskim, trudno oszacować udział uczestników transakcji dla poszczególnych kategorii.

Przedmiotowe grupy produktów obejmują:

- domiejskowe antybiotyki na bazie makrolidów firmy Pharmacia, stosowane w leczeniu zapalenia sutka u krów w okresie laktacji;
- domiejskowe antybiotyki na bazie aminoglikozydów firmy Pharmacia, stosowane w leczeniu zapalenia sutka u krów poza okresem laktacji;
- naturalne prostaglandyny do leczenia endokrynologicznego firmy Pharmacia;
- szczepionki dla świń firmy Pfizer.

Należy jednak zauważyć, że kategorie produktów, o których mowa powyżej, nie stanowią bynajmniej właściwych rynków produktów, dlatego też informacje te nie wpływają na stanowisko dotyczące definicji rynku właściwego.

Na podstawie materiału zgromadzonego w sprawie i powyższych ustaleń organ antymonopolowy zważył, co następuje.

Przepis art. 17 ustawy antymonopolowej stanowi, iż Prezes Urzędu wydaje zgodę na dokonanie koncentracji, w wyniku której nie powstanie lub nie umocni się pozycja dominująca na rynku i wskutek czego konkurencja na rynku nie zostanie istotnie ograniczona. Dla zastosowania tego przepisu niezbędne jest zatem wykazanie, że wskutek koncentracji:

- nie powstanie lub nie umocni się pozycja dominująca,
- konkurencja na rynku nie zostanie istotnie ograniczona.

Ad a) Definicja pozycji dominującej określona jest w art. 4 pkt 9 ustawy antymonopolowej. Zgodnie z tą definicją, dominująca pozycja rynkowa przedsiębiorcy to pozycja, która umożliwia mu zapobieganie skutecznej konkurencji na rynku właściwym poprzez stworzenie mu możliwości działania w znacznym stopniu niezależnie od konkurentów, kontrahentów oraz konsumentów. Ustawa wprowadza domniemanie (wzruszalne), że przedsiębiorca ma pozycję dominującą, jeżeli jego udział w rynku przekracza 40 %.

Jak wykazało niniejsze postępowanie, zamierzona transakcja nie doprowadzi do powstania lub umocnienia się pozycji dominującej na rynku któregośkolwiek

z uczestników transakcji w Polsce, bowiem łączny udział Pfizer i Pharmacia, na rynkach leków dla ludzi, na których występuje horyzontalna styczność działalności tych przedsiębiorców, z wyjątkiem jednej klasy leków urologicznych, nie przekracza 20 %.

Pfizer posiada pozycję dominującą w sprzedaży Viagry. W wyniku przedmiotowej transakcji jego pozycja rynkowa nie powinna jednak wzrosnąć. Produkowany przez Grupę Pharmacia odpowiednik Viagry tj. Caverject nie jest w pełni substytucyjnym produktem w stosunku do Viagry. Jest to produkt starszy i inaczej stosowany od Viagry. W związku z czym jest on w istotny sposób różny od Viagry i innych nowoczesnych preparatów stosowanych przy tego rodzaju zaburzeniach.

Dodatkowo pozycję Pfizer w zakresie sprzedaży Viagry należy oceniać w ujęciu dynamicznym. Jak wykazano powyżej zaawansowane są prace nad lekami o tożsamym zastosowaniu, prowadzone przez inne firmy farmaceutyczne, takie jak Bayer czy firmy Lilly i ICOS. Z tych względów należy przypuszczać, iż pozycja rynkowa Pfizer w tym zakresie może maleć.

Przedmiotowa transakcja wywrze również marginalny wpływ na rynek właściwy w układzie wertykalnym, tj. rynek sprzedaży światowej kapsułek żelatynowych twardych. Oprócz Grupy Pfizer na rynku tym działają RP Scherer, Su Hueng i Shionogi Qualicaps. Pharmacia nie produkuje ani nie dostarcza tego rodzaju kapsułek. Co więcej jest jednym z odbiorców produkcji Grupy Pfizer w tym zakresie. Z tych względów transakcja ta nie spowoduje umocnienia pozycji Pfizer na tym rynku.

Ad b) Drugą z przesłanek, którą należy wykazać wyrażając zgodę na dokonanie koncentracji, jest brak istotnego ograniczenia konkurencji.

Planowana transakcja, nie powodując osiągnięcia, ani też wzmocnienia pozycji dominującej Pfizer na polskim rynku leków dla ludzi oraz rynku środków ochrony zwierząt, nie przyczyni się również do istotnego ograniczenia konkurencji na tym rynku.

W zakresie leków na impotencję (podobnie jak i innych leków) rozwój konkurencji zależy w głównej mierze od rezultatów badań nad nowymi preparatami. Badania te są kosztowne, stąd niejednokrotnie spółki farmaceutyczne podejmują wspólne przedsięwzięcia w zakresie prowadzenia badań.

Rynek farmaceutyczny jest rynkiem stale rozwijającym się. Nowe generacje leków wypierają starsze. Tym samym skuteczność konkurencji zależy nie tyle od przejmowania podmiotów funkcjonujących na rynku, ile od pozyskiwania cennego know-how.

Powyższe względy powodują, iż w ocenie organu antymonopolowego, przedmiotowa koncentracja nie będzie miała negatywnego wpływu na konkurencję.

Reasumując należy stwierdzić, iż planowana koncentracja spełnia przesłanki określone w art. 17 ustawy antymonopolowej. Stąd wyrażenie zgody na dokonanie koncentracji jest uzasadnione.

Wobec powyższego orzeczono jak w sentencji.

Od niniejszej decyzji stronie przysługuje odwołanie do Sądu Okręgowego w Warszawie – sądu antymonopolowego za pośrednictwem Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, w terminie dwóch tygodni od dnia doręczenia decyzji.

Z upoważnienia
Prezesa Urzędu Ochrony
Konkurencji i Konsumentów

Zastępca Dyrektora
Departamentu Przemysłu i Infrastruktury
Jolanta Steppa

Otrzymują:

Pani Iwona Terlecka
Pan Marcin Bartnicki

Janicka-Sosna, Namiotkiewicz i Wspólnicy
Clifford Chance Pünder Sp. k.
Ul. Lwowska 19
00-660 Warszawa

Pełnomocnicy
Pfizer Inc., USA